ANY II — BARCELONA 1.er FEBRER 1919 — NUM. 5

HEMEROTECA NACIONAL
HNB 6087

•Treball• ••Art••

Periódic Independent

•Instrucció• ••Esport••

DIRECTOR
Miquel Perramón

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Jocs Florals, nom. 104

FUNDADOR-GERENT
Joan Drets

Sortirá els dies 1 i 15 de cada mes. II PREU 10 CÉNTIMS II Sotscripció, 0'50 ptes. trimestre

ÇO QUE PENSEM

Fa molts anys que el poble català treballa per a conseguir la llibertat d'acció que es precisa a totes les colectivitats que volen desenrollar i practicar idees progressives en sentit polític i social.

Diverses voltes s'ha presentat ocasió propicia per a demostrar als germans polítics hispànics lo fundat i llògic de les nostres pretencions; però mai com ara haviem pogut fer-ho d'una manera tan clara i convincent com en les presents circunstàncies en que es demana l'autonomia integral de Catalunya siguent portaveu de tal petició en el gover nindividus de totes formes de pensar dintre de la política catalana.

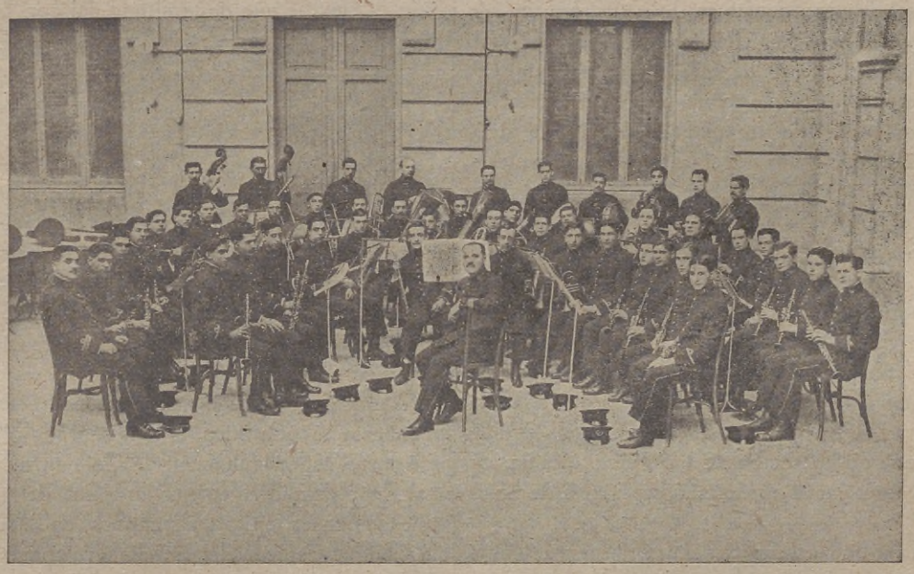

La "Banda del Circol de Sarts", dirigida per en Leopold Burgués, [illegible]

Diu el govern que encara que vulguessin els catalàns, un per un, que la Autonomia demanada fos un fet, podría considerar-se lícit que tingués realització si no ho volguessin altres regions. I preguntem nosaltres: Quina legalitat pot ésser la que condemni a un respetable nombre d'homes a la obligació de viure políticament sota el voler d'uns altres que no tenen més ventatja que la d'ésser més en cantitat? Es a dir que ni amb contribucions ni amb indemnitzacions no hi ha mitjà de poguer obtenir la llibertat de la nostra voluntat en lo que es refereixi an aquesta regió, en aquest barri, diguem-ne, de la població espanyola? sinó que hem d'anar, vulgues no vulgues, a remolc dels que tenen més força de número?

Precisament el problema català té més de insubordinable que de interessat. A Catalunya, com a tot arreu, existeixen egoistes i negrres, i aquestos, tan si son d'aqui com si son d'allà. Però els catalans que viuen de llur treball i que entenen per honor no les banderes ni els lemes i si l'honradés i la democràcia, lo que primer desitjen es poguer-se treure del damunt això que tan els pesa: L'obligació de obeir incondicionalment an els que manen i respectar privilegits que tenen certs elements que, en el nostre modo d'entendre, no hi ha motiu de que els tinguin ja que son funcionaris com els demés i aquests "demés, estàn sotmesos als deures civils dels ciutadans tots.

Nosaltres, ja ho diu el dit "Clar i Català", entenem que té més importància dir que si convé s'arrasi una ciutat, que no pas que un digui, si ho diu cregut de que l'injurien mentider a un altre. I amb tot som aixís. Tindrem menys de frasseologia, però anem amb sinceritat de dret al bulto.

ENTUSIASMES FECUNDANTS

No s'escapa a ningú, que'l país espanyol està travessant un d'aquells moments extraordinaris que poden ésser inevitablement els punts de partida d'on se'n desprengui la futura sort dels homes i les coses actuals.

I que respecta a Catalunya, aquesta agitació interna, formidable i espectant, que tots hem pogut constatar, i que d'un modo tan espontani ha sotsmogut totes les classes socials, bé permet sentar el principi de què, si la unió fa la força, com tantes vegades s'ha repetit, mai com are la nostra ideologia, les nostres aspiracions purament vindicadores, hauran tingut tanta fermesa i tanta transcendència com en els moments presents.

Perquè repari's que, sense entusiasmes estridents, sense lirismes de míting, ben lluny de bèl·liques ostentacions, s'han sumat una infinitat d'energies intrínseques, s'han agrupat un bon nombre de reconegudes mentalitats, s'ha fet i s'està fent obra netament constructiva i reparadora, a l'escalf d'una devoció com si diguessim familiar; d'una fervorositat generalment sentida, d'unes valors anímiques però copioses que assenyalen abastament l'ampla solidaritat significativa de glorioses plasmacions, i un esperit representatiu de saludable fortitud que no es més que la riquesa moral i fecunda del nostre poble.

Perquè, això si; aquest nex vibrant que clama contra totes les injustícies, i aquesta alta missió, diguem-ne circumstancial si es vol, però fonamentadora i lliberatriu en extrem, no és obra ni patrimoni de cap partit de dreta ni esquerra, no es pretensió aparatosa de cap programa ni manifest. Entenem que la política ha de tenir-hi la mínima part d'expressió, que els partidismes i quefatures turnants han de ser innominades, rellevades a la més elemental activitat.

Hi ha quelcom més i que vé de més lluny; aquesta expansió col·lectiva, nacional, que avui per avui, totes les regions espanyoles s'afanyen a trascendir amb vigoria deliberadament, té el seu fonament i llevat preparatori en aquests corrents democràtics i salvadors que han sotsllevat tota la Europa d'ençà de la guerra.

Ja recentment, el gran repúblic francès M. Reinach, h a expressat d'un modo perfecte el sentiment llatí. "Portem tota la nostre unió i tot el nostre amor cap el reconeixement del Dret i la Llibertat, contra les tiranies de les edats barbres. Cultivem aquets sentiments que ens són comuns; i que les nostres mans romanginu unides en pró del progrés de la humanitat".

Això, encara que no ho sembli, és un principi polític. Es una consigna que hauríem d'obeir tots els homes de bona voluntat.

Per això, hem dit que les efusions d'are, vénen de lluny.

Les democràcies, modernament han imposat a totes les nacions les seves lleis i règims eficaços. I els pobles, conscientment, donen l'alternativa mes tolerant i afectuosa a totes les vitalitats i floreixements cordials que portin el més pur segell democràtic i lliberal.

Molt confiem d'aquest despertar vigorós de la Catalunya actual. I Espanya, amb el trontollament dels seus governs, amb les incomprensibles gosadies dels seus polítics desacertats i concupiscents, té molts exemples on emmirallar-se; i en els propis equilibris pot afinar el seu seny enterbolit en aquesta hora.

En canvi, Catalunya està donant davant del mon, la més gran prova del seu bon criteri i sistemàtica vitalitat. Al seu moviment, van seguint i responent totes les regions que volen salvar-se. Es la democràcia fecundant que s'obre pas.

Mentres, tant, Barcelona, aviat ja no serà solament cap i casal de Catalunya, sinó d'Espanya entera.

J. VIVES i BORRELL

MERIDIONALISME

Fent moure els boixos del coixí de puntes,
la noia el frèvol pensament distreu,
i el jove amant, ulls fits, les celles juntes,
així li parla, amb rogallosa veu:

«Digam-ho, un altre cop, que no m'enganyes;
que seria el teu gust fer-me patí,
una a una clavant-me en les entranyes
les agulles que claves al coixí.

Que no escoltes retrets ni prometences;
que em tens odi només, que em creus ingrat,
i encar que es perdi l'ànima que llences,
m'enfonsaré una daga al pit malvat.

Mes no vulguis, per Deu, atormentar-me,
mostres donant d'una fredó imponent;
per res del món, t'avesis a tractar-me
amb un posat distret, indiferent.

Perquè, si veig befats els nostres llaços
i ofert de tes caricies el tresor
i en espera el teu cos d'uns altres braços,
et clavaré una daga al mig del cor.

P. RIERA i RIQUÉ

ECOS

Diumenge 26 de Gener. Festa solemnial, magnificenta, de colors emocionants i entusiasmes irredents.

Fraternitari i revulsiu alhora, tot l'espectacle altisonant de la ciutat, tan amarat del símbol vibrant de la nostra raça. Emblema perennal de la ideologia i esència del nostre poble, que's compenetrava fortament en tots els cors per a ofrenar, en la més equitativa disciplina del bell ideal, la més pura manifestació patriòtica, la més sagrada plenitut orgànica que atresora l'esperit renaixent de Catalunya.

Recordem-lo el voleiar insistent del nostre símbol. En totes les cases, en tots els carrers, en l'amplada del cel, i en la llum magestuosa del mitj-dia, era com un expressiu aletejar de la consciència catalana que's prodigava en la més incontrovertible afirmació del seu anhel, del seu orgull, del seu esfors.

Anhel, orgull, i esforç impulsius, ennoblidors, herois en tota la seva fonamental trascendència, perque hi anava fondament continguda l'ascensió omnipotenta i gloriosa del treball intens, generatriu de la més dalida llibertat, la culminació instintiva del regoneixement estricte de la nostra personalitat.

I en la bella cooperació de les nostres dones, entranyables i eloqüents enamorades de tot amor, ofrenant els seus

pits hermosejats per l'emblema nacional i plasmatiu, s'hi consolidava la íntima, la característica manifestació simpàtica i alentadora de la seva virtut i dignitat. Perque elles savíen que l'ànima prolífica i amorosa del poble catalâ—dels seus germans, dels seus pares, dels seus amics,—s'esforsava en acomplir un deure humà, esplicit i contundent, per quina insistencia i virior calien tota mena de tributacions i esperances, il-lusions comunes que portaven aparellats els més nobles propòsits d'amor, civisme i felicitat,

Que persisteixin amb el seu amor i cooperació, aquestes benemèrites companyes nostres, que la seva tasca consolida la racional esplendor de la nostra vida, i fan del seu gest la dic adura més alta i gloriosa per a la inmortalitat del esfors i renaixement català.

Abel ARDID

CONSELL MITOLÓGIC

La deessa del estrellat Palau va desplegar ses blanques ales, per manament del Princep hereu, i baixà, suaument, per les regions dels núvols i no trobant en l'espai lo que buscava es va decidir a vindre a visitar el nostre Planeta.

La missió que la portava era d'allò més delicada. Es tractava de casà a un princep dels celestials imperis i era precís trobar-li una donzella que fos digna d'ocupar el trono d'una nova deessa.

Al efecte va convocà una gran assemblea. El reial Palau que se li fou concedit per a la Junta era ornat de nombroses plantes florides; de colors variats, i per ses grans salons l'aire era embaumat per la flaire del néctar delicios dels lliris perfumats...

Moltes foren les que hi varen acudir i totes quina més formosa i encar la bellesa llur era més vistosa per la brillantor que l'art de la pedreria feia reflectir entre diamants, perles, rubís i meragdes.

Passaren davant de la deessa, essent preguntades una a una, i igualment refusades llurs proposicions; més fixant-se la deessa amb dues que fortament discutíen, va cridarles a sa presència. La una era *Venus*, l'altra *Fortuna*.

—Qué teniu? Preguntà la deessa.

—Jo, senyora, respongué *Venus*, he vingut a la terra per premiâ amb ma bellesa la sabiduría del home. Vora meu ubriac d'amor, foll de passió gosa del plaer infinit... i desitjo...

—Prou! digué la deessa. Cert és lo que dius, mes l'hermosura passa i lo que ofereixes pot trobar-se en altra. Perdona, Venus hermosa...

Avergonyida, deixà son lloc cedint-lo a *Fortuna*.

—I tú, afegí la deessa adreçant-se a n'aquesta.

—Jo, va contestar *Fortuna*, vull oferir un poder omnipotent per a satisfer els més grans desitjos. Recorre els mons d'extrem a extrem, no trobant obstacle i lluint al resplandor del orgull de ma grandesa tota l'hermosura de ma companya *Venus*, per això...

—Calla, calla, exclamà la deessa. Ta grandesa i ton poder son facilment perduts. Desgraciada! L'explendor s'adquireix amb treball, energía i constància. Ton poder per a que serveix si no evita la discordia?.. Ves, ves. No es això lo que el princep vol.

Amb orgull se despedí *Fortuna*, unint-se, novament, amb ses companyes a la que admiraven amb hipocresía.

Finalment va aixecar-se la deessa per a cloure la sessió quan vegé allunyada de les demés i mig amagada, una verge sencilla i vergonyosa.

Pregada per la deesa per a que s'apropés, i preguntada per la mateixa, respongué:

—Jo soc *Honra*. Estic sempre on l'orgull no'm fa perdre. Visco en pau i solicitut, soc humil i en ma casa i reina l'alegría. Lo meu únic mèrit consisteix en que quan se'm pert ja mai se'm pot trobar, encar que hi intervinguin mes companyes *Venus* i *Fortuna*.

—Es cert, respongué lo deessa. Ta pérdua es irreparable i ningú del mon te pot trobar. Sigues sempre humil sense cap mena de vanitat i per més amagada que estiguis, lluiràs molt més que els brillants enlluernadors. Alça els ulls no tinguis por. Tu mereixes que ton front estigui sempre dret i sigui coronat.

A na tú't buscava...

En aquell instant un núvol amb gran terratrèmol envolcallà aquell gran i bell Palau que s'aixecava amb aital esplendor i magestat, com si desafiès les tempestes de la vida, convertint-lo en ruínes, al ensemps que s'en portava totes les perles, joies i suaus perfums...

Desde llavors *Honra* ocupà'l trono; fent feliç a qui l'aima i malieix a qui, tant sols per un instant, pensa oblidar-la...

JULIO PÉREZ ESTÉVEZ

VIA FORA!

IDILI DEL NATURAL

D'UNA RASPA I UN CIPAL

—Prou Sanchez; no t'escarracis.
Ja no escolto més cançons.
S'han acabat els romansos
i tantes contemplacions.
—Escucha Margarideta
i parlem bien como cal
sin faltar en lo más mínim
a la ley municipal.
Dime bien, prenda estimada,
si mai havies trovat
un Cipal com más salero
que eixe teu enamorat.
Ja sabs bien que jo et camelo;
però tan honradament
que'ls amics ya me conocen
por el niño de Belén.
Por ti es loco mi cariño.
—Si... Per mi o pels meus calés.
—No me sulfures chiquilla
que interés no se lo que es.
—Pero sabs apropiar-te
del valor del meu treball
per fé el taul a tot-hora,
rumbejant amunt i avall,
ben vestit i amb panxa plena.
—No voldràs que tu galàn
vagi amb cara de miseria
i más mal vestit que Adán.
—Jo'l que vull és que'l subjecte,

que a mi em vingui a festejar,
a més de tenir vergonya
tingui afany de treballar
i que no em robi els estalvis,
fruit de la meva suô,
malversant-los amb *majezas*
i amb *juergas* de carrincló.
—Te desconozco, mi niña.
Qué mal bicho t'ha picat?
—Ja t'he dit de bon principi
que això s'havía acabat.
Si t'has cregut, amic Sanchez,
que'm faries enternir
amb quatre manyagueries
ja veus que t'en pots desdir.
S'imposa fer ruta nova
després del terrabastall
promugut per la gran guerra.
La norma d'honra i treball
s'ha fet ara obligatòria.
Fòra aquets brètols tirans,
xucladors de sang humana,
que exploten als seus germans!
Fòra abellots de sang blava,
que viuen fent el senyor,
que no treballen, malgasten
i es mofen del productor!
—Sabs, chica, que me parece
que tu has recibit lèccions
de don Puich i Cadafalco
o bien t'han dado inyeccions
de separatismo...
—Calla.
Això, Sanchez, no es pot dí,
que si don Nuño ho sentia
ens tancava a un submarí.
—Mira, niña, en este mundo
tots naixem pel que naixem:
els unos per ganar quartos
i els otros perque'ls gastem.
—Per ço, Sanchez meu, m'esclamo.
Per ço, Sanchez meu, t'ho dic.
No vull més escarrassar-me.
perque tu facis el ric,
—Esto es insubordinarse!
—Això és dir-te, net i clar,
que qui vulgui gastar quartos
que se'ls procuri afanyar.
—Chica semblas Cataluña
—I tu el govern de Madrid
—Perjura!
—Gandul! Treballa
o sinó entorna't al llit.

Marian AMAT

DE RE FILOLÓGICA

En tornar a comunicar-nos amb els llegidors de *Ruta Nova*, volem començar de fer notar un barbarisme força estès i gairebé sancionat per la gran popularitat que ha assolit.

Es en el diccionari la matriu de la paraula, encara que el mot objecte d'aquesta nota no hi sigui.

Es aquet el mot *banau*; segons els nostres càlculs el mot *banau*, ve de la paraula *banal*, que significa: *sense importancia*, i per variacions successives, producte d'influències dialectals, ha produït el mot *banau*, que significa *taujà; pocasolta*, i altres difícils de recollir encara avui, sobretot per mi.

* * *

Per a facilitar els que escriuen en català avinentesa en la nostra parla, també faré alguna aclaració: No s'escriurà mai *n* sinó *m* davant de *f*, en els casos que hi hagi els prefixes *en, in* i *con*; exemple: *simfonía, infant; emfiteusi, enfebrat*; etz.

Ultra el mot *emfiteusi*, hi ha alguns mots, començats amb *en, in* i *con* i seguits per una *f*; mes aquests no són prefixes; per tant, cal escriure'ls amb *m*.

J. CASTELL

ESPECTACLES

CIRCOL DE SANS.—L'empresa d'aquest teatre que ve donant escollides representacions de sarçuela i opereta amb unes companyies de valua sots la direcció del mestre Vivas i l'actor Videgain, dedicà les funcions dels dies 19 i 25 de Gener, als eminents directors. En la del 19 en honor a l'inteligent En Julià Vivas, es representaren les següents obres: *Quien mal anda...* original dels Sr. Ortuño i Videgain, *Soldaditos de plomo*, de H. J. Cadenas i el mestre Vivas i *La Güelta e Quirico*, d'en Vivas i Pau Parellada.

Se representaren en la funció d'honor al simpàtic Videgain, *Una hora fatal, La Fiesta de San Antón, La Virgen de Utrera* i *La Macarena*.

No cal dir l'acert de la batuta del mestre Vivas ni l'exquisit treball del senyor Videgain; que foren ben secundats per les senyores Idel, Escartín, Querol i els senyors Bordas, Navarro, Solves, que amb les demés parts de la companyía i chors, lograren ajustats conjunts.

Un verdader nombre de relleu el constituí els concerts que abdós dies donà l'eminentíssima tiple d'opera n'*Anneta Garbi*, que amb sublim veu i escola ens feu extassiar oint les romances de *Traviata, Flauta màgica, Mirela* i *Variations*, siguent ovacionadíssima i no sens sobrats motius i quina ovació correspongué cantant fora de programa la popular cançó *ay ay ay*, amb una dulçura ideal.

Per a demà està anunciada l'opera *Rigoletto*, per tan celebrada tiple i altres notables cantants entre els quals el tenor nostre amic Antoni Marqués.

Això no es un teatre de barriada, sinò un coliseo del Passeig de Gracia, Llàstima de lo de sempre: manca de quietut mentre executa l'orquestra els preàmbuls i massa moviment de canalla mentres es fan les representacions.

—

En el ball que tingué lloc el dia 26 a la nit foren repartits a les senyoretes que hi assisteren uns llacets catalanistes.

Per avui a la nit, gran ball de disfresses anomenat "ball Vermell" que serà amenitzat per la Banda d'aquest Circol i amb grans i valiosos premis que s'adjudicaran a les disfresses que més se distingeixin en llurs trajos.

Pel dia 8 a la nit segon ball de disfresses i aquest se l'anomenarà "Blau".

Fem avinent que les iluminacions de l'estatge durant aitals balls seran precisament del color en que s'els nomena.

CINE LICEU.—Dies 25 i 26 del mes prop-passat, Fou molt aplaudit el "Trio Orán" en son comés de salts, equilibris i força dental.

Avui i demà projecció de l'interessant pel-lícola "Maciste" (2ª jornada) juntament amb altres de no menys interessants.

CINE GAYARRE.—Dies 25 i 26 del mes passat, En aitals dies "La Rondalla Aragonesa", actuà en aquest cine, havent obtingut esclatants i ben merescuts aplaudiments en sos balls regionals,

CINE ODEÓN.—Dies 25 i 26. Actuà amb feliç exit el dueto cómic "Les Critellis".

Per avui i demà debut de «Deyano», ventrílec i d'en «Iadeti» amb sos gossos ensenyats i projecció dels episodis 15 i 16 de la sensacional pel-lícola "Odisea de Gloria" i també de la de ferm assumpte i que pot

considerar-se com a joia cinematogràfica "Pagliacci" exclusiva d'aquesta empresa per aquestos dies en Sans.

CASINO FAMILIAR i SANG NOVA.—El día 24 a la nit en l'estatge social d'ambduns societats, entremig de la major cordialitat i entusiasme catalanista, se cel·lebrà un apat que podriem dir-ne d'identificació nacionalista, amb motiu d'haver-se içat en la façana principal del dit estatge una formosa bandera catalana en sustitució d'una altre que n'hi havia i que no té tantes arrels en el cor d'els catalans encare que tots la respectin i adhuc la defensin.

A la nit del dia 25, el quadre dramàtic de Sang Nova, sots l'entesa direcció d'En Ricard Mallorquí, representà la formosa comedia en 3 actes del malaguanyat En Frederic Soler (a) Pitarra, "Lo Pubill".

Hi prenguéren part el director abans nomenat, qui es distingí per l'encertada interpretació de llur paper; les actrius Na Ugas i Na Pallarés i l'agraciada senyoreta García, que també ho feren amb molta justesa; En Caballé a qui hem de convidar que dongui més naturalitat a llurs representacions, puig en son paper d'Albert no obstant haver merescut aplaudiments, estava un poc exagerat i te d'entendre que la naturalitat és precisament la característica que fa i distingeix els bons artistes; en Riqué, qui en son paper de Pelat es manifestà com un trumfo sense pedres es a dir graciosament, ho treia bastant be; en J. Rovira també estigué molt graciós i acertat; en Costant, en Rovira F. i en Carné que anaven bastant a l'hora.

I finalment consti que l'obra en conjunt resultà ben interpretada per lo que ens plau felicitar a la direcció.

Avui nit gran ball de disfresses.

CATALUNYA PINTORESCA

Vista dels Pirineus

Fot. Zerkowitz

ESPORTS

CAMPIONAT DE CATALUNYA

Dia 19 BARCELONA 3 - ESPAÑA 1

En aquesta data el «F. C. Barcelona» s'apuntà en el seu gloriós historial esportiu-futbolistic, un més dels seus honorables florons que té en el seu *haber*.

L'interés que havia despertat la lluita entre el «Barcelona» i l'«España» fou en gran manera estupenda, puig el motiu el comprenem, tota volta que en aquest partit es pot ben dir que es jugava la sort d'un esglaó per a arribar al cim del campionat de nostra Terra.

Aixís, doncs, no és extrany que ja a les dues de la tarda del diumenge el camp fos ja força animat, i no diem rés de l'hora del començ que era una massa grandissima de carn humana, encara que hem de confessar que entre aquesta hi havia sers amb instints de bestia.

Dóna començ el partit el qual és arbitrat per l'Alemany.

I els equips s'arrengleren per l'«España» Estruch (que supleix en Bruguera per desconfiança del seu club). Prat, Costa, Villena, Miquel, Zaragoza, Cella, Segarra, Cruella, Raich i Passani.

"Barcelona" Brú, Reguera, Costa, Blanco, Sancho, Torralba, Vinyals, Lakatos, Martínez, Alcántara i Sagi.

Som a brega, rebutjant pilotes els vermells que cuiden de retornar la ratlla mitga barcelonina.

El joc es fa interessant, desplegant una serie de combinacións els barcelonins que auguren la fabricació de goals.

Es aixís, quant en un avenç l'Alcàntara agafa la pilota pel seu compte i marca el primer goal que defenses i porter vermells no poden impedir. Ovació.

Tornem-hi i sembla que encar no s'acabat establint cert domini que donen molt que fer als espanyistes, una passada de l'Alcántara que aprofita en Martinez picant un angle que l'Estruch no hi arriba a temps. Segón gol i forta ovació, barrets, mocadors i el públic a peu dret aprova dit trevall.

Durant aquest espai de temps que no arriba als vint minuts són tirades quatre cones contra els espanyistes que en la forma de jugar sembla que donin peixet.

Altre avenç amb conseqüències per part de l'Alcántara que aprofita un centre d'en Lakatos i el tercer gol d'angle, el millor de la tarda.

Els fauts han sigut molt repartits en aquesta finida part primera.

Anem a la segona, surtint ja mes decidits els espanyistes (no sabém de qué) car el modo de jugar ja es molt diferent. Tenim de presenciar com es pica als peus i cames i no a la pilota; per semblants fets es expulsat del camp en Cruella, també reapareix en Sagi que fou lesionat a la primera part.

Els vermells piquen una pilota que dificilment pot parar-la en Brú.

Molts espanyistes demanen goal i el jutge demana opinió als de ratlla, un espanyolista i en Palomera i tots dos diuen goal. El primer tanto per l'"España".

Segueix el joc embrutant-se per moments: al poc rato en Costa, barcelonista, arreplega entre la cuixa i el pit una pilota amb afecte aixecant ràpid el braç i tot seguit l'Alemany toca el pitó, llençant-se els incults al mitg del camp intentant covardament uns a agredir a l'Alcántara, i altres al jutje, hi ha qui traidorament li pega un cop, essent detingut; sonen tocs d'atenció, el camp es neteja i torna a jugar-se el partit sense que la cosa o la carrega injusta, hagi desaparegut per part dels que volen guanyar a la força bruta, dels que no saben perdre.

Quant sols faltaven deu minuts en Villena ordena la retirada i el jutge dona per acabat el partit.

De comentaris val mes no fer-ne per que com que tindriem de ser molt durs... es mellor que cada hú se'ls faci.

INTERNACIONAL 1 - ATLETIC 0

Jogaren aquets dos equips al camp dels "estrellats". El partit resultà bastant aburrit per part dels Internacionals que es prengueren al joc a broma i per poc els Atletics els donen un disgust jugant amb fe i entusiasme.

GRUP B C. E. DE SANS 1 - EUROPA 5

Els del Centre no pogueren desfer-se de la derrota soferta en el camp de l'Europa, el qual aquest es presentà al camp del Centre amb gran entusiasme, obt enint un altre victoria.

Havem de remarcar, que es notà molt en el Centre la falta d'en Vidal

Dia 26 BARCELONA 1 - INTERNACIONAL 0

En la tarda d'aquet diumenge tingué lloc al camp del club degà la cel·lebració del partit final corresponent al Campionat de futbol de la nació catalana.

El partit fou força mogut, peró sense despertar l'interés que s'esperava.

En la primera part en Lakatos, amb una valentía força admirable, arremeté contra l'Albar en una passada d'en Vinyals entrant el primer i últim tanto de la tarda, goal que li costà esser lesionat.

En la segona fou tirat un penalt contra els barcelonins que tirà l'Albar amb tota l'ànima, repelint-lo en Brú amb la mateixa energía.

El domini correspongué al «Barcelona» que tirà un sens fi de corners.

Queda, doncs, per dret lògic i legal proclamat Campió de Catalunya el "F. C. Barcelona".

Al terminar el partit els elements de junta i jugadors barcelonistes foren objecte d'un efectuós homenatge aplaudint-los i entonant la multitud diferentes vegades l'Himne Nacional Català ELS SEGADORS i LA MARSELLESA entre visques a Catalunya i hurres al "F. C. Barcelona".

Saludem efusivament al representant unic del futbol català el "F. C. Barcelona" per a haver esdevingut campió de Catalunya. Salut i avant sempre!

C. E. DE SABADELL 2 - ATLETIC 0

Amb gran entusiasme era esperat aquest partit en la veïna Ciutat de Sabadell per veure qui dels dos quedava a últim lloc, tocant-li la mala estrella a l'Atletic, el qual tindrà que lluitar amb el campió del grup B per veure qui dels dos es queda al grup A.

GRUP B — C. E. DE SANS 3 - AVENÇ 3

Incomplerts jugaren aquets dos equips al camp del primer. El partit transcorregué animat, aplaudint-se alguns dels gols entrats magistralment, finint aquest encontre amb l'empat a 3 goals.

EUROPA 2 - BADALONA 1

Despres d'una lluita empenyada sortí vencedor el Europa per 2 a 1.

El guanyar aquest partit ha pogut empatar de punts amb el Júpiter per qual motiu demà, dia 2, tindrà lloc el partit de desempat per a veure qui es queda el titol de Campió del Grup B.

NOTES ESPORTIVES

Han començat els treballs d'entrega per a la selemne donació de la Bandera Catalana que el "Grup Esport i Pàtria" oferirà en nom dels socis al «F. C. Barcelona».

—

Ens enterem que l'acte monstre del "Banquet de la Victoria" del «F. C. Barcelona», per a donar cabuda als molts simpatitzants i socis d'aquest, tindrà lloc al "Casino del Parque" parlant-se a l'ensems també de l'assistència d'una banda que donarà concert durant l'acte.

EXCURSIONISME

Els grups excursionistes Barcelonés i C. E. Sans, efectuaren al passat diumenge una excursió al Montseny.

Fou un exit pels organitzadors, ja que hi assistiren 27 jovencells, que animats com sempre anaren a admirar la nostra Suïssa Catalana,

Hi anaren per Breda, Riells, Turó de Morón i Santa Fé, retornant per Gualba.

FUETADES

CARRER D'ALCOLEA

Hi ha coses que no s'hi pot trobar explicació, Potser es degut a que la nostra petita mentalitat no arriba més enllá de lo que els ulls veuen, sense que capeixi la trascendència d'un fet. Misteris, tal vegada, que no pot descubrir un ciutadà qualsevol en mig dels grans problemes a resoldre i que bullen en el cervell dels nostres regidors.

De totes maneres, sigui lo que sigui, crec que's un deure de tothom exposar lo que pensa sobre determinades coses. Podrà ser o mal pensat. però ningú pot duptar de la sinceritat de lo que's pensa. Aném al grà.

Jo, la veritat, si algún tingués la gosadía de preguntar-me de que serveix aquella font que hi ha a la vora del pont de fusta, com el vulgus l'anomena, no a la font, sinó això, el pont de fusta, no sabria pas que respondre. No vui fer-me la il·lusió, ni crec que ningú se la faci. de que aquella font on no hi raja aigua. tota troçejada, mutilada, vulgui guardar-se en el lloc a que está emplaçada com un recort històric. Al menys no recordo que s'hagi presentat cap proposició en el nostre Ajuntament amb aquest sentit; potser l'assumpte está en tramitació amb el Govern de Madrid per a declarar-la monument Nacional, doncs per lo que sembla per ara no hi ha hagut ningú que s'hagi preocupat de la font de referència, al menys que jo sàpiga.

S'ha de treurer o s'ha de fer rajar; una de les dugues. Si no ha de rajar que la treguin, que el Sr. tinent d'Alcalde del districte es preocupi de donar les ordres oportunes perque la treguin, no resultant, com no resulta, cap bellesa artística digne de tenir-se en compte per la bonica ornamentació d'aquell troç de carrer. Si els veins volen que raji, que ho gestionin per conseguir-ho, si aixís ho volen i els hi convé

Però, jo també tinc que dir quiscuna cosa als veins. Vosaltres podeu ajudar molt a l'obra de embellir els nostres carrers. No haveu de permetre que la mainada destroçi tot lo que's presenti a mà, com jo havía tingut ocasió de veurer amb la font a que'm refereixo. Teniu de constituir-vos. en guardians de lo que afecta directament a vosaltres i que serveix precisament per les vostres necessitats. Si no hi ha municipals que vigilin, cosa molt difícila en aquest temps de trobar-ne un per mostra, doncs prou feina tenen en fer de ordenança, heu de procurar vosaltres a que. com he dit, la mainada no destrueixi lo que els altres tindrien un deure vigilar.

Es sensible que no sigui aixís, que s'hagi de recorre a la bona voluntat dels veins per a evitar abusos que, de no evitarse, els que en resulten mes perjudicats son els mateixos veins.

Serveixin aquestes per a cridar l'atenció del Sr. Llopis, Tinent d'Alcalde d'aquest districte, sobre la font esmentada. Si la dita font del carrer d'Alcolea ha de tornar-hi a brollar l'aigua pura i cristallina, que s'ha arregli d'una vegada perque així sía; i si no ha de servir per a res, que desapareixi com mes haviat millor.

Tot serà d'agraï.

J. V. C.

MANIFESTACIÓ PATRIÓTICA

Varis socis de la «Joventut Nacionalista del Districte VII», altres de la «Joventut (també) Nacionalista de Sang-Nova», altres més de la dels «Segadors» i «Orfeó de Sans» i alguns altres socis del «Foment Republicà Català», «Círcol de Sans» i «Centre Catòlic», entre tots prop de dos cents joves, es congregaren en el Círcol cantant els Segadors i després sota als plegs d'una formosa bandera catalana i donant visques a Catalunya, s'adreçaren a l'estatge del «Casino de Sans» adherit a la Lliga Regionalista; des d'allí pel carrer Fernàndez Duro, al «Centre Catòlic» i al «Centre Tradicionalista»; després pels carrers Finlàndia, Monrós, Canonge Pibernat, Carrer de Sans i Passatge d'en Cros al «Foment Republicà Català» i finalment pel carrer de Sans i Consell de Cent a Sang-Nova on un dels seus associats des del balcó en nom de la Societat alentà als manifestants a que servesin sempre ferms llurs entusiasmes convidant-los a l'hora que es disolguessin pacificament, sense donar gruix a l'enemic, acabant amb un Visca Catalunya, que fou contestat unàniment.

Tot seguit es disolgué la manifestació.

Car fer constar que al cant dels manifestants tothom sortía als balcons o al bancal de les botigues, associant-se al entusiasme patriòtic d'aquell estol de joves nacionalistes.

Recaudació Patriòtica

El total recaudat fins avui per les Societats Orfcó i Circol de Sans juntament amb nostre modest periòdic «Ruta Nova», a favor de la família del jove Nacionalista En Manuel Miralpeix, [redacted] puja a 268'55 pessetes de qual import ne son donants els senyors següents: A. Colominas, Z. Segarra, F. Turull, J. Estruch, J. Davi, J. Solé, J. Drets, J. Ivern, A. Cardús, P. Jordà, E. Colomé, G. Bergalló, E. Davi, F. Figueras, F. Virgili. R. Guixé, E. Carbó, F. Figueras (fill), J. E., J. Plà, F. Olibella, V. Castellà, R. Caralt, M. Pascuet, F. Balagué. J. Pagés, F. Llovet, H. Llansola, I. Andreu, G. Jané, J. Solà, J. Rodón, J. Llovet, J. Tomàs,

P. Gaspar, L. Burgués, E. Roso, J. M. Guardiola, E. Culle, J. Pous, J. Capdevila, J. Solé, M. Sanahuja, Palco n.º 12, R. Colominas, R. Valls, Juncosa, M. Jordà, J. Mallol, D. Cañellas; J. Godes, J. Puig, V. Pi, J. Gubern, F. Melic, R. Bordas E. Juvé, J. Borrás, J. Guardiola, J. Pujol, J. Piera, S. Llobet, J. Guardiola, S. F., R. Julià, J. Bergalló, J. Cervelló, J. Estruch, T. Pallarés, Ll. Magriñá, J. T., J. Montané, P. Xuclà, A. B., J. B., N. N., S. Sunet, M. Boria. V. Elias, A. Piera, B. Tolôs, F. Torres, R. Sans, R. Llovet, R. Gabarró, Z. Guasch, A. Zamora, E. Julià, E. Fabregat, P. Roig, P. Sans, J. Riumelló, Ll. Quinquer, J. Corominas, R. Tous, R. Roca, A. Colominas, F. Pidelaserra, J. Pujol, E. Esclusa, M. Paulí, E. Pidelaserra, «Ruta Nova», P. Balañá, M. Amat, Doménech, J. Franch, Ll. Cune, B. Salat, J. Llove, A. Llagostera, I. Grifell, J. M. Ivern, P. Cabrol, R. Miquel, E. Gost, J. Llansole, F. Munsech, C. Pahisa, J. Trabal, P. Pauló, R. Cusi, J. Piera, J. Jané. J. Ollé, M. Solanes, E. Guardiola, E. Tomàs, A. Rius, M. Fonollosa, Ll. Medino. J. Balañà, A. Agut, M. Escolà, V. Orriols, J. Bosch, P. Bosch, J. Vallés F. Vidal, F. Sanromà. E. Fort, J. Doménech, A. Margant, J. Torns, S. Oliveros, E. Sala, J. Roura, A. Solé, N. Solé, V. Costa, J. Camps, J. Capafons, P. Valda, A. Tubau, Nois de l'Orfeó, T. Benedico, C. Peréz, E. Juncadella, F. Tiell. J. Valda, A. Colom, R Moix, J. Vaqué, R. Aramón, J. Torres, M. Reixach, J. Bruquetas, Ll. Carbonell, J. Hil, R. Navarro. J. Fisas, E. Tiell. Mercader, Miserachs. Jordi, Cubells, Llobet, Gauchia, Cortiellas, Alcaine, Gil, Voltas, Feliu, Marset, Miserachs (P.), Prats, Gabarrós, Carafí, Ferré, Cerobé, Prats (V.), Martí, Cabré, Revoltós, Beya, Miracle, Vicens, Cartaña, Porté, Trabal, Serradell, Matilde, Vaqué Dolors Ripoll, Conxita Viader, María Viader María Carbó, Antonia Vila, Angela Cujó, Conxita i Montserrat Serra, Pilar Donay, Sara Navarro, Dolors Vila, Cristina Galés, Pepeta Llosas, María Carbonell, Francesca Vidal, Joana Font, Conxita Torres, Sofia Alcaine, Carme Sarrat.

Círcol de Sans 223'75 ptes. Orfeó de Sans 44'80 ptes.

NOTES

El Concell Direcctiu de la Joventut Nacionalista del Dte. VII reunit en sessió extraordinària ha pres els següents acorts:

«Expressar la seva fervent simpatía per als detinguts amb motiu dels fets del Goya i aprobant les gestions realitzades per individus del Concell en pro dels mateixos.

Dirigir a l'eminent actor català En Enric Borrás el seguent telegrama: «Joventut Nacionalista del Dte. VII, vos prega no volgueu treballar amb l'empresa Blasco i al teatre Goya [illegible]

Demanar l'adhesió de totes les Joventuts i Entitats Nacionalistes als acorts que precedeixen.

Una comissió del Concell Directiu d'aquesta Joventut seguint les seves gestions en pro dels perseguits, visità al Diputat Provincial En Antoni Sansalvador i conferenciá amb l'Excelentíssim Sr. En Joan Vallés i Pujals, president de la Diputació per a que es faci justicia als joves presos, per haver manifestat l'amor a Catalunya [illegible]

El dia 15 del corrent a la tarda anaren a la presó Model a visitar els empresonats pels fets del Goya, el Diputat Provincial Sr. Sansalvador a qui acompanyaren l'advocat Sr. Massot i el president de la Joventut Nacionalista del Dte. VII Sr. Llacuna.

També visitaren al diputat a Corts En Pere Rahola i altres personalitats per a que s'interessin per dits joves nacionalistes.

Expressar la satisfacció amb que veuria que en les facultats del futur Govern de Catalunya s'inclogués la llegislació en matèria social.

Dirigir-se a l'Ajuntament apoiant la petició feta de que contribuieixi a la sotscripció a profit de la familia del desgraciat jove catalanista en Manel Miralpeix, caigut víctima del seu patriotisme.

Fer constar l'agraïment del Concell al gran nombre de Joventuts i Entitats Nacionalistes que s'han dirigit al mateix adherint-se als acorts presos per aquesta Joventut relatius a la situació actual.

Ha pres també altres determinis relacionats amb aquets moments històrics per a la nostra Pàtria i que no's fan públics a causa de la present anormalitat».

Imparcialitat obliga

En el nombre primer de "RUTA NOVA" posàvem en evidència—en una *Flor de Card*, dirigida als regidors,—el mal estat d'urbanització en que es trobava el carrer de Finlàndia. Nostre bon amic el regidor En Pere Balanyá va enterar-se'n, va interessar-s'hi i mercés a les seves gestions hem gaudit la satisfacció de veure el carrer de Finlàndia un xic més ben arranjat.

Del mal el menys ja que pel present no pot enpedrar-se. Ara seria molt del cas que els propietaris ajudessin al millorament posant llum a les escales, com és de llei—i no suprimint-lo, com algú ha fet—i així els llogaters a qui tot sovint augmenten els lloguers, estarien més com a persones i s'evitarien certes vergonyoses escenes de cinematografia.

—

Sabem, també, que el Sr. Balanyá ha efectuat plausibles gestions per a que es construeixi, en la plaça d'Espanya, una necessària subterrània, millora bastant precisa en aquell indret.

Ho considerem molt acertat. Per ço nosaltres, partidaris de la recriminació contra sigui qui sigui, quan hi ha motiu, i amics de la lloança quan és merescuda, en prova de dignissima imparcialitat i deslligats de tota preocupació-política i religiosa, ens veiem obligats a elogiar a qui fa quelcom de profit, sigui poc o molt, per nostre poble.

Nostre aplaudiment, doncs, ben encoratjador per En Pere Balanyá.

Niu Artistic

Em vist el número extraordinari de la revista literària "Niu Artistic", i ens plau moltíssim fer constar la nostra satisfacció al constatar els progresos meritosos que en les arts i les lletres van afiançan el seu prestigi aquets joves que tan bellament s'han llençat a la palestra.

Al costat de les firmes acreditades que els hi donen el seu apoi entusiasta com son les d'En López-Picó, Doria, Busquets i Punset, Draper, Arús, Iglesies, Vives i Borrell, Victor Català, Bofill i Mates, s'hi veuen les dels novells artistes Gómez, Roig, Rodriguez, Diví, Delgás, Farré, Girós. Doménech, Casà, Pirla, Marcé, Piqué, Oriol i altres, que, uns en la pintura, altres en el dibuix, i altres en l'art fotogràfic o bé en les lletres, s'esforsen admirablement en prodigar les idees i belleses que engendra el seu esperit.

Aquest nombre extraordinari de "Niu Artistic" es un esfors digne de tot el'logi i cooperació. Bellament presentat, abarrotat tot ell de dibuixos i il'lustracions i amb un text ben escullit i interessant, creim fermament que honora a la entitat que aplega tan galans artistes.

Pel seu art i pel seu entusiasme vagi la nostra mes sincera enhorabona.

Homenatge merescut

Dies passats tingué lloc en el local del "Centre de Flequers del Districte VII", l'acte de retre tribut sincer de simpatía i afecte, envers la persona del seu president en Rafel Sans Carbó, per la meritíssima labor portada a cap durant les anómales circunstancies i que tan han flagellat a la panaderia.

L'acte consistí en fer-li entrega d'un pergamí—per cert ben meritori i artístic—on consta la viva i duradera simpatia que li guardaran sos companys de professió, i ademés un álbum també ben explèndit amb les firmes de tots els socis del Centre, junt amb alguns pensaments i opinions que enalteixen degudament la personalitat del industrial Sr. Sans.

La festa fou magnífica i fondament emocionant, usant de la paraula el president de la comissió organitzadora Sr. Vergés, que esplicà conmogudissim la gestió del seu comés i els móvils que habien mogut als companys a acoplar-se per aital homenatge; seguint en Plá, Llaví, Durant, Oliveres, Batlle i Solé, abundant tots en idèntics conceptes i amb molta sinceritat d'expressió, per a el qual despertaren generals aplaudiments.

Requerits pels oradors i concurrència, també usaren de la paraula els presidents de les entitats similars de Barcelona, Sant Andreu i Sant Martí corroborant el digne comportament del Sr. Sans i Carbó.

I finalment l'homenatjat doná les mes expresives mercés per tot i a tothom entre la més gran emoció i afecte, oferint tot el seu cor i intel·ligència per al millorament particular dels companys i del gremi en general.

En el transcurs del acte se serví un explendit lonx compost de exquisides pastes i xampanys i s'impresionaren algunes fotografies.

Ens sentim co ntents de ressenyar aital festa perque la nota catalana dominà completament; en català les ofrenes, els discursos, les targes de convit, i fins els dolços i xampanys de cases netament catalanes.

Es segur que tots els que hi assistiren, en guardaràn un record ben perdurable.

POLITIQUERÍES

Ens ha semblat molt bé la crida feta per la Mancomunitat sobre que convé denunciar-li els atropells comesos [illegible]

Aplaudim la idea i no ens faltarà ocasió per a contribuir-hi. a jutjar per la forma com som tractats els ciutadans passius. No hi ha més: [illegible]

***

Per fi el governador ha cregut arribada l'hora de tancar al club pseudo-patriòtic de la Rambla de Canaletes. Quin sant li haurà tocat el cor? Ja ha fet bé, ja, perque als *valientes* els començaven a tocar l'esquena. Potser fóra convenient fer alguna altra tancada; de vegades per més d'això que hi hagi... val més prevenir que curar.

***

Ens agradaria saber si hi ha dret a donar una conferència explicativa sobre el que són els autonomistes [illegible]

El present número ha sigut sotsmès a la prèvia censura governativa

NOVES

El bon criteri de nostres lectors, segurament ja haurà esmenat les dues equivocacions, que per erro involuntari apareixeren en el nombre passat d'aquest periódic i en la poesia d'En Pere Riera i Riqué titulada "Del mon qui s'enfonsa".

El primer vers de la tercera quarteta deia "Ans que l'hivern seré finit" i hauria de dir "Ans que l'hivern seré difunt" i el tercer vers de l'última quarteta, deia: "I del menut el cor bateja" i deuria haver dit: "I del menut el cor batega".

Fem gustosissims aquesta rectificació, majorment tractant-se d'un poeta que sempre s'ha distingit per la pulcritut i correcció en tots sos treballs literaris.

***

En la reunió general celebrada en el Circol de Sans el passat diumenge s'acordà el següent Concell Directiu: President, Joan Drets.-Vice President, Jaume Solá.-Secretari, Josep Badia.-Tresorer, Esteve Barangé.-Vocal primer, Josep Llovet.-Vocal segón, Antoni Piera.-Vocal tercer, Felix Olivella.

S'acordà per unanimitat donar un vot de gracies a n'en Leopold Burgués i a tots sons deixebles pels èxits obtinguts recenment amb la banda que patrocina aquesta Entitat.

***

Demà, diumenge, la "Federació Democràtica Nacionalista" cel-lebrarà a Reus, d'acord amb la Joventut Republicana Nacionalista de dita ciutat, un important acte d'afirmació de llurs ideals. Quedarà aixis suplert el meeting que s'havia anunciat per la Federació, en el teatre del Bosc, prohibit per l'autoritat civil d'aquesta provincia.

Entre altres oradors hi pendrà part el ferm català i sincer diputat en Francesc Macià.

***

El nostre bon amic Jaume Biosca passa per la dissort d'haver perdut el dia 29 del corrent el seu estimat pare.

A la vidua na Maria Ventura i a l'esposa del nostre amic, com a n'ell, donem el més sentit pésam, fent vots per a que es posseeixin de la resignació necessària per a soportar tanta pena.

PARLANT DELS MODESTOS

El guarda-urbá n.° 112

Ceferi Rodriguez Vila

Ens plau anotar a la llista dels que cumpléixen amb la seva obligació, aquest individu d'autoritat municipal que es cuida de fer parar prudencialment el tranzit de cotxes, carros i tranvies quan traspassen la Rambla els nens de la casa de caritat, i sempre que hi ha aglomeració de carruatjes, principalment ocasionada per l'estacionament impropi dels que esperen a la gent que va a passar l'estona al "Siglo". També procura amb perfecta cortesia persuadir als cotxers i xófers de que no s'aturin devant dels establiments. Molfes voltes mentres els seus companys fan el cec, sord i mut, el veiem, actiu posar ordre per ell i pels altres. S'ha distingit per son interés en perseguir i denunciar an els que castiguen inclementment als cavalls i an els que ceguen als pobres ocellets,

Els seus dignes queíes sens dubte ja estan enterats del seu comportament. Però nosaltres volem que ho sàpiga el públic; per ço amb les nostres manyes ens havém procurat aquest retrat. Aixís tothom sabrà de qui parlem més a les clares. Es curiós en el vestir i serio com cal a un guarda.

Imprenta d'Ignocent Porcar, Carrer de Sans, 9, Barcelona.